

ABATON

SESIONES DE CINE Y VIDEO

EN LOS LÍMITES DE LO REAL

SESIÓN DE CINE CON ALBERT ELDUQUE

DOMINGO 03.06.2018 - 18:30h

Lugares que no existen. Australia de Isaki Lacuesta e Isa Campo, 2009 (27min, VO)

Lessons of Darkness de Werner Herzog, 1992 (54 min, VOSI)

Hay lugares reales que parecen imaginarios. Y lugares imaginarios que acaban pareciéndonos reales.

Concebido como una instalación, el proyecto *Lugares que no existen. Google Earth 1.0* (2009), de Isa Campo e Isaki Lacuesta, se interroga sobre aquellos lugares que Google Earth deja fuera de su exhaustiva mirada planetaria. En el episodio *Alpha, and Again*, el centro de detención de inmigrantes de Christmas Island, en Australia, se explora a través de planos de construcción, de imágenes de satélite de la NASA, de su sospechosa invisibilidad en Google Earth y del videojuego *Escape from Woomera*, que reconstruye virtualmente las instalaciones de un centro parecido situado al sur de la isla. En *Lugares que no existen*, la oscilación entre la esterilidad digital y el registro documental de estos rincones invisibles despierta muchas preguntas. ¿Qué nos parece más real, el registro virtual de Google Maps o esa dimensión desconocida que se escapa de su atlas? ¿Dónde situamos lo imaginario en nuestra experiencia del mundo?

En *Lessons of Darkness* (1992), Werner Herzog se acerca a la Primera Guerra del Golfo desde una mirada aérea impulsada por su voz hipnótica y la música de Wagner, Grieg y Schubert, entre otros. Sin nombres de países o ciudades, el paisaje de Kuwait se convierte en un infierno abstracto donde astronautas anónimos avivan hogueras de vanidades. Y mientras la cámara circula entre piras sagradas y mares de arena la textura de lo real se difumina. ¿Se trata de nuestro planeta y de la Guerra del Golfo vistos por unos extraterrestres? ¿O, por el contrario, de la llegada humana a un lugar distante, a años luz, pero muy parecido a la Guerra del Golfo? ¿Es extranjero el espacio o lo es la mirada? La ambigüedad de la película vuelve plausibles ambas opciones. El lugar imaginario, pues, está aquí y ahí, o tal vez en la frontera entre los dos, en la operación concreta que sirve para pasar de lo conocido a lo desconocido y viceversa.

Desde su interrogación al mundo real, el diálogo entre ambas obras invita a pensar en el concepto de lugar imaginario desde una perspectiva política. ¿Es la fabulación sobre los espacios un agente crítico, revelador de nuevas facetas y de nuevas posibilidades? ¿O se trata de una manera de vaciarlos ideológicamente, abstrayéndolos de la Historia y de las raíces sociales y económicas de cada realidad? *Lugares que no existen* y *Lessons of Darkness* acaban, pues, llevándonos a una pregunta fundamental: ¿cuál es la actitud política a adoptar ante un lugar imaginario?

ABATON

SESSIONS DE CINEMA I VIDEO

EN ELS LÍMITS DEL REAL

SESSIÓ DE CINEMA AMB ALBERT ELDUQUE

DIUMENGE 03.06.2018 - 18:30h

Llocs que no existeixen: Austràlia d'Isaki Lacuesta i Isa Campo, 2009 (27min, VO)

Lessons of Darkness de Werner Herzog, 1992 (54 min, VOSA)

Hi ha llocs reals que semblen imaginaris. I llocs imaginaris que acaben semblant-nos reals.

Concebut com una instal·lació, el projecte *Llocs que no existeixen*. *Google Earth 1.0* (2009), d'Isa Campo i Isaki Lacuesta, s'interroga sobre aquells llocs que Google Earth deixa fora de la seva exhaustiva mirada planetària. A l'episodi *Alpha, and Again*, el centre de detenció d'immigrants de Christmas Island, a Austràlia, s'explora a través de plànols de construcció, d'imatges de satèl·lit de la NASA, de la seva sospitosa invisibilitat a Google Earth i del videojoc *Escape from Woomera*, que reconstrueix virtualment les instal·lacions d'un centre semblant situat al sud de l'illa. A *Llocs que no existeixen*, l'oscil·lació entre l'esterilitat digital i el registre documental d'aquests indrets invisibles desperta moltes preguntes. Què ens sembla més real, el registre virtual de Google Maps o aquella dimensió desconeguda que s'escapa del seu atlas? On situem l'imaginari en la nostra experiència del món?

A *Lessons of Darkness* (1992), Werner Herzog s'acosta a la Primera Guerra del Golf des d'una mirada aèria impulsada per la seva veu hipnòtica i la música de Wagner, Grieg i Schubert, entre d'altres. Sense noms de països o ciutats, el paisatge de Kuwait esdevé un infern abstracte on astronautes anònims aviven fogueres de vanitats. I mentre la càmera circula entre pires sagrades i mars de sorra la textura del real es difumina. Es tracta del nostre planeta i de la Guerra del Golf vistos per uns extraterrestres? O, al contrari, de l'arribada humana a un lloc distant, a anys llum, però molt semblant a la Guerra del Golf? És estranger l'espai o ho és la mirada? L'ambigüitat de la pel·lícula torna plausibles les dues opcions. El lloc imaginari, doncs, està aquí i allà, o potser en la frontera entre els dos, en l'operació concreta que serveix per passar del conegut al desconegut i viceversa.

Des de la seva interrogació al món real, el diàleg entre ambdues obres convida a pensar el concepte de lloc imaginari des d'una perspectiva política. És la fabulació sobre els espais un agent crític, revelador de noves facetes i de noves possibilitats? O es tracta d'una manera de buidar-los ideològicament, abstraient-los de la Història i de les arrels socials i econòmiques de cada realitat? *Llocs que no existeixen* i *Lessons of Darkness* acaben, doncs, portant-nos a una pregunta fonamental: quina és l'actitud política que cal tenir davant d'un lloc imaginari?

